

סיכומי הדף - הידומי

מהדורת סיכומי
גליון 33

רבי יחזקאל בן קרחא אומר: כל הלומד תורה ואינו חוזר עליה - דומה לאדם שחורץ ואינו קוצר. פנחס דרין צ"ט

מסכת עירובין נ - ח

דף ב

מבוי שהוא גבוה למעלה מעשרים אמה

לת"ק: ימעט, [לרב כפתחו של היכל, לרבנ"י קורה משום היכר ולמעלה מכ' לא שלטא עינא]
לרבי יהודה: א"צ למעט. [לרב כפתחו של אולם (עד גובה מ' (וקשה שר"י מתיר עד גובה נ')), ואולם והיכל חדא קדושה נינהו, והשם פתח חל על האולם, (ואף דכתיב גבי משכן מ"מ מקדש איקרי משכן), לר"ח מפתח מלכים (גבוהים הרבה), לרבנ"י קורה משום היכר ושלטא עינא למעלה מכ', (וכן נחלקו בסוכה)]

גובה כ' ויש אלמתרא (י"א קנינים [יש היכר] וי"א עצי ארזא [יש קול] וכ"ש קנינים) **לדידן:** מהני, [שלט אביה עינא]
לרב: לא מהני, [כפתחו של היכל שהיה גבוה כ' והיה לו אלמתרא].

מבוי רחב מעשר אמות

לת"ק: ימעט, [לרב כפתחו של היכל, לדידן כך שיערו חכמים שם 'פתח']
לר"י: [לרב: א"צ למעט [כפתחו של אולם עד רוחב מ']
(לרב אחי בהו"א: עד שלש עשרה אמה ושלש [ק"ו: מספי ביראות], אבל אינו מוכח כי יתכן שבמבוי יש להתיר יותר או פחות, (ד' י:)).
ולכו"ע ספק אי מהני אלמתרא,

מבוי רחב יותר מ' אמות ויש לו צורת הפתח

להמשנה: א"צ למעט,
לרב: בביריתא כתוב שצריך למעט [כפתחו של היכל שהיה רחב י' והיה לו צוה"פ] **ולדידיה:** לרב יוסף אף פרוץ מרובה על העומד, לא ניתר בצורת הפתח, (ויש לדחות דשאני יותר מ' שלא ניתר בפסי ביראות משא"כ פרוץ מרובה, אבל צוה"פ שאין בה פתח שאין בה מזוזות ישרות או שאין בו תקרה לכו"ע לא מהני בפרוץ מרובה).

דף ג

מקצת הקורה והסכך בתוך עשרים ומקצת הקורה והסכך למעלה מעשרים,

ל"ל"ק דרבה: במבוי - כשר, בסוכה - פסול. [סוכה דליחיד \ דאורייתא היא חיישינן שינטל החלק שלמטה מכ' ולא אדעתיה]
ל"ל"ב דרבה: בסוכה - כשירה, במבוי - פסול, [מבוי דלרבים היא חיישינן שינטל וסמכי אהדדי, א"נ מבוי דרבנן - בעי חיזוק]
לרבא: זה וזה כשר [העיקר שיהיה חלל כ' בסוכה ובמבוי, כבהיכל]

כמה שיעור האמה, ומתי?

לענין גובה הסוכה ודופן עקומה, **וכן לענין** גובה ופירצת המבוי, **וכן לענין** רציפות הכרם לר"ש,
לאביי ורשב"ג: באמה בת חמשה, (ומודה שת"ק חולק ע"ז וס"ל כרבא)
לרבא: באמת בת ששה עצובות,
לענין משך סוכה ומשך מבוי (למ"ד שזה בד"א) לענין קרחת (16) ומחול הכרם (12)
לאביי ורשב"ג: באמה בת ששה,
לרבא: באמה בת ששה שחוקות,
מדות המזבח: גובה היסוד, כניסת הסוכב, הקרנות, ומזבח הזהב. באמה בת חמשה.
אמת כלים: לר"י: באמה בת ששה, לר"מ: באמה בת חמשה.

דף ד

הלכה למשה מסיני

שיעורין - (ויש להם אסמכתא בפסוק: ארץ חטה - זמן השהייה בבית המנוגע לבוש בכליו, וסנדליו ברגליו, שאין הבגדים טמאים עד שישאח בכדי אכילת פרס של פת חייטין עם ליפתן, **שעורה** - עצם כשעורה מטמא רק במגע ובמשא, **גפן** - כדי רביעית יין לנזיר, **תאנה** - כגרוגרת להוצאת שבת, **רמון** - כל כלי בעלי בתים טמאים עד שינקבו כרימונים. **זית** שמן - רוב השיעורים הם בכזית. **דבש** - ככותבת הגסה ליום הכיפורים)

חציצין - השיעור שרק ברובו המקפיד חוצץ מה"ת, (אף שעיקר הדין חציצה הוא מה"ת [ורחץ את בשרו במים], ואף בשער הדין כן [את בשרו])
מחיצות - גוד לבוד ודופן עקומה, (ולר"י גם גובה המחיצה בי"ט הוא מהלכה, אבל לר"מ גובה המחיצה נלמד מארון שהיה גבוה י"ט)

כמה אורך המיעוט שתחת הקורה שלמעלה מכ' אמות?

לרב יוסף: טפח, [מותר להשתמש תחת הקורה, וממילא יש היכר מתחת, קורה משום היכר, כהיכר של מטה, לא גזרינן שמא יפחות]
לאביי: ד"ט, [אסור להשתמש תחת הקורה, (וכיון שעושה יותר מטפח אוקמיה אד"ט, קורה משום מחיצה, יותר מהיכר של מטה, מצד היכר סגי בטפח אלא גזרו שמא יפחות מטפח),

דף ה

כמה אורך החקק שתחת הקורה כשהיא למטה מ'ט?

לרב יוסף: בד"ט, [כך שיעור המבוי] (וב' פתחי החצרות יפתחם באלכסון בקן המבוי, ומודה שלחי יוצא מתורת לחי רק בד"א),
לאביי: בד"א, [תדע שהרי צריך לפתוח בו ב' פתחים של ד"ט כדי שיהיו ב' חצרות], (ומודה שאם היה כבר מבוי ונפרץ מן הצד סגי שישאר ד"ט),

לחי הבולט מדפנו של מבוי ברוחב

פחות מד"א: הוא עצמו לחי וסגי בזה,
ד"א: צריך לחי אחר להתירו. [תורת מבוי עליו] (ומעמידו לר"פ: בצד השני, ולר"ה: על הלחי הגדול רק שמקטינו או מגדילו, [כדי שיהיה ניכר])

ואם פתח המבוי רחב ז' אמות:

לר"ה עדיין צריך לחי אחר, [אין עומד מרובה מהני במבוי, כי אין ק"ו מחצר דשאני חצר שפרצתו בי' אמות אבל מבוי או בד"א]
לר"ה בדרי"י: לא צריך לחי אחר [עומד מרובה מהני בחצר, ק"ו מחצר. שלא ניתר בלחי וקורה]

ולרב אשי: גם במוי שמונה מהני לחי רחב ד"א, [ממ"נ או שיש כאן לחי פחות מד"א או שיש כאן עומד מרובה, **ואפי'** שיש כאן ד"א לחי, וד"א פתח הוי ספק דרבנן ולקולא].

דף ו

מבוי שנפרץ

מצידו ומראשו: **לרב** הניין ב' אמות, [שם פתח], (ואם בקעי רבים כמבוי עקום, מודה שהוא בד"ט)
לר"ה בד"ט, אע"ג דלא בקעי בה רבים, (וכן החמיר רב במקום שלא היו בני

תורה), ומודה שאם נשאר גדודי הכותל שפרצתו ב' אמות (וזה דינו של רבי אמי בד' ה.).
בקרן זוית: לכו"ע בד"ט.

מבוי עקום

לרב: צריך צוה"פ בעקמומיות ולחי בכל פתח [כמו ב' מבואות מפולשים לר"ה].
לשמואל: סגי בלחי בכל פתח, וי"א עוד לחי בעקמומיות [כמבוי שתום].
(צריך שהלחי לא ינוד ברוח (ד' ח.)) (ומודה שאם יש בעקמומיות יותר מ' אמות שדינו כמפולש).

כיצד מערבין מבואות?

ר"ה עצמה שבי ב' בתים:

לר"י: אפשר לערבו ע"י לחי מכאן ולחי מכאן, [מה"ת סגי בב' מחיצות, ולא אתו רבין ומבטלי מחיצה]

לחכמים: א"א לערבו, [מה"ת בעיני ג' מחיצותף ואתו רבין ומבטלי מחיצה]

מפולשים לרשות הרבים מב' צדדים

לת"ק: ע"י צורת הפתח מכאן, ולחי וקורה מכאן. וכ"פ רב, (לר"נ: אין מורין כן, ולרב אדא: מורין כן)

לחנניה: לב"ש: ע"י דלת הנעלת מכאן מכאן, לב"ה: ע"י דלת מכאן, (לשמואל: א"צ לנעול, לר"נ: בעי לכה"פ ראוי לנעול), ולחי וקורה מכאן. וכ"פ שמואל.

מפולשים מצד אחד לכרמלית (וכ"ש מב' צדדים)

לכו"ע: סגי בצוה"פ מכאן ולחי מכאן.

איך להתנהג במחלוקת?

לעשות תמיד כדברי האחד, (בין להקל בין להחמיר), (אבל לא ללכת רק לקולא או רק לחומרא),

ולרב שזיבי: אם אין החומרות סותרות אהדדי (כמו לענין טהרת וטרפות השדרה והגולגולת) מותר לעשות כדברי שנים להחמיר, (כגון במבוי עקום).

בנוגע לב"ש וב"ה: לפני הבת קול יכל לעשות כמי שרוצה, **לאחר** הבת הקול נקבע שהלכה כב"ה, ולר"י לא משגיחין בבת קול.

דף ז

מה הדין מבוי שכלה לחצר (נפרץ במילואו לשם) ונפרץ החצר כנגדו לר"ה?

לפי ההו"א: לשמואל: אם עירבו מותר* (אפ"ל לטלטל!), אם לא עירבו אסור, [מצד הפרצה לר"ה אינו אסור, דלרב יוסף מיירי דווקא שנפרץ

באמצע החצר, ולרבה מיירי עוד שהפרצה לר"ה אינה כנגד פרצת המבוי, אבל מצד דיורי החצר אסור, דאף דלחצר יש גיפופים הנראים מבפנים, אבל

למבוי הם נראים רק מבחוץ, וזה לא מהני]

לרב: אפ"ל עירבו אסור [מצד הפרצה לר"ה, אבל מצד הפרצה לחצר אינו אסור דהגיפופים הנראים מבחוץ מהני למבוי],

למסקנא: רב סבר כשמואל (של ההו"א),

*וה"ה כשכלה לרחבה [כיון שאין בה דיורין שאינו אסור] של רבים, אבל לא של יחיד [חיישינן שמא יבנו בתים ברחבה ויהיה המבוי כלה מן הצד ולא באמצע],

(וכן הדין לענין **אשפה**, דבשל רבים מותר לזרוק עליה מהחלון [דלא חיישינן שמא תינטל], אבל בשל יחיד לא סמכינן עליה כמחיצה [דחיישינן שמא תינטל, (ורבי הסתפק בזה, ולל"ב חכמים לא חששו לזה (ואין הלכה כמותם)]

דף ח

מבוי שצידו אחד הוא ים האם סומכים על עומק הים כמחיצה?

לרבי: הוא ספק [אי חיישינן שמא תעלה הים שרטון]

למרימר: לא מהני, [חיישינן]

מבוי העשוי כנדל (יש לו הרבה פתחים מן הצד)
לאבוי: עושה צורת הפתח לגדול, ולראשים לחי או קורה, (לא מובן אי כרב אי כשמואל!)

לרבא: עושה צורת הפתח לכל העקמומיות, ולראשים לחי או קורה. (כרב)

מבוי שצידו אחד ארוך וצידו אחד קצר

לרב כהנא: רחב פחות מד"א ודווקא שאין באלכסון יותר מ' אמות [דלא"כ הוי פרצה] - מניח את הקורה באלכסון,

רחב ד"א - אינו מניח את הקורה אלא כנגד הקצר. [קורה - משום מחיצה, ובאלכסון נמי הוי מחיצה],

לרבא: תמיד - אינו מניח את הקורה אלא כנגד הקצר. [קורה - משום היכר, ובאלכסון לא הוי היכר]

מהו להשתמש תחת הקורה?

לרב ר"ה וריו"ח: מותר, [קורה משום מחיצה וחודו החיצון יורד \ משום היכר לעומדים בחוץ]

לשמואל לר"ש ור"ל: אסור, [קורה משום היכר לעומדים בפנים \ משום מחיצה וחודו הפנימי יורד]

ענין 'בין הלחיים'

לרב חסדא: כל הנ"ל מודים שאסור (וכן סבר אביי),

לרבא: מותר להשתמש שם, ומודה במבוי הפתוח לכרמלית שאסור [דחוזר וניעור]